

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Blink basisonderwijs

Plaats : Culemborg
BRIN nummer : 29YD|C1
Onderzoeksnummer : 282784
Datum onderzoek : 14 april 2015
Datum vaststelling : 28 april 2015

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	10
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	11
	BIJLAGE 1 BESLISREGELS, STANDAARDEN EN PORTRETTE	12
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE REGIOMPILOT	17

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

De kwaliteit van het onderwijs op Blink is voldoende. De inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De school behaalt over drie jaar gezien voldoende cognitieve eindresultaten.
- De kwaliteit van de lessen en de workshops zijn van voldoende niveau. De begeleiders verstaan hun vak. De 'pluskinderen' geven wel aan meer uitdaging te willen.
- Tijdens de workshops is er sprake van een stimulerend en ontwikkelingsgericht klimaat. Ook zorgt de school voor de veiligheid van haar kinderen en begeleiders.
- Op Blink wordt gezamenlijk gewerkt aan voortdurende verbetering van het onderwijs. Er is ruim draagvlak voor de ingezette koers.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

Eindoordeel		1	2	3	4
0	Eindoordeel (op basis van voorlopig kader)			•	

De onderwijsresultaten zijn voldoende. De kwaliteit van de lessen is voldoende. De school kent een professionele kwaliteitscultuur en draagt zorg voor de veiligheid van haar kinderen en begeleiders. Het onderwijs kent geen belangrijke tekortkomingen. Voor het verkrijgen van het eindoordeel 'goed' is verdere verbetering van het didactisch handelen noodzakelijk.

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Cognitieve eindresultaten			•		

De kinderen van groep 8 van Blink scoren in 2012 en 2013 gemiddeld boven de ondergrens die de inspectie hanteert bij de beoordeling van scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie. In 2014 lag deze score onder de ondergrens. Gezien de tussenopbrengsten van de huidige groep 8 ligt het in de lijn der verwachting dat dit jaar de eindresultaten weer voldoen aan de inspectienorm. Het is van belang te noemen dat er een significant aantal leerlingen van school gegaan is die korter dan 3 jaar op Blink hebben gezeten. In het schooljaar 2013-2014 waren er 12 schoolverlaters. Daarvan heeft één leerling meer dan 3 jaar het onderwijs op Blink gevolgd.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod				•
2.2	Zicht op ontwikkeling				•
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning			•	

Blink biedt de kinderen een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Naast taal en rekenen-wiskunde is er veel ruimte voor kunst en cultuur, wetenschap en techniek. Dit aanbod realiseert de school door middel van workshops. Ook is er aandacht voor sociale vaardigheden. Waar nodig is het aanbod voor taal en rekenen afgestemd op verschillen tussen kinderen. Voor kinderen die meer aankunnen kan de school de uitdaging nog versterken. De plus-kinderen geven dit ook zelf aan. Blink maakt gebruik van een leerlingvolgsysteem, van methode-onafhankelijke, methodegebonden toetsen en van observaties. Mede hierdoor hebben de begeleiders zicht op de ontwikkeling van hun kinderen. Dit geldt voor taal en rekenen maar ook voor andere vakken. De school heeft zelf een app ontwikkeld, het zogenoemde paspoortje (gericht op

de kerndoelen). Hierin kunnen kinderen aantekenen welke onderdelen van het ruime aanbod zij al beheersen. Bijzonder is dat op Blink regelmatig coachgesprekken plaatsvinden waarin begeleiders en kinderen de vorderingen bespreken en waar nodig nieuwe doelen stellen. Bovendien zijn er twee keer per jaar kindbesprekingen waarbij het gehele team ieder kind bespreekt. Daarbij komen autonomie, relatie en competentie van ieder kind aan de orde. Op die manier ontstaat er een compleet beeld dat de basis vormt voor de afstemming van het aanbod op verschillen tussen kinderen.

Begeleiders verstaan hun vak en werken met passie. Ze weten de kinderen actief betrokken te houden waarbij er een duidelijk verschil is tussen de 'gewone' taal- en rekenlessen in de ochtend en de meer interactieve workshops in de middag. Voor de school ligt de uitdaging in het integreren van het enthousiasme en de interactie van de workshops, in de klassikale lessen in de ochtend. Ook is het realiseren van een passende afstemming voor kinderen die meer vragen dan het reguliere aanbod een ontwikkelkans voor de school.

De school heeft voor kinderen met bijzondere ondersteuningsbehoeften ontwikkelingsperspectieven en interventies gepland. Zij evalueert regelmatig of de gegeven ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij. De ondersteuning richt zich daarbij nog niet standaard op kinderen die meer aankunnen.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat			•	
3.2	Veiligheid			•	

Er heerst een fijne sfeer op Blink en zowel kinderen, ouders als de begeleiders laten een grote mate van betrokkenheid zien. Door de hele school heen heerst een ontwikkelingsgericht en respectvol klimaat. De school heeft een ambitieus concept om het schoolklimaat te ondersteunen. Dit concept dat onder meer steunt op de basisbehoeften; autonomie, relatie en competentie is zichtbaar in ontwikkeling.

Voor wat betreft veiligheid is de school zich bewust van het belang hiervan en heeft zij een volledig uitgewerkt beleid hiertoe. Ook gebruikt de school een instrument om de sociale veiligheid in alle groepen in beeld te brengen. Dat de school te maken heeft met veel zij-instromers waardoor de groepsdynamiek extra aan verandering onderhevig is, blijkt invloed te hebben op het gevoel van veiligheid in de school. Lang niet alle kinderen zijn ingeburgerd in het sociocratisch denken, waardoor het oplossen van conflicten een andere aanpak vraagt dan passend is binnen de filosofie van Blink. De school is momenteel

zoekende naar een passende aanpak waarbij kinderen meer in stelling worden gebracht (ingezet worden om tot een oplossing te komen bij conflicten).

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering				•
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog				•

Blink heeft duidelijk voor ogen wat zij met haar kinderen wil bereiken en werkt op planmatige wijze aan het realiseren van haar doelstellingen. Waarbij de hoeveelheid aan doelstellingen door de passie van de begeleiders wat kan oplopen. Aan de hand van mindmaps werkt de school voortdurend aan de kwaliteitszorg, waarbij alle belangrijke onderdelen van het onderwijs regelmatig geëvalueerd worden. Afspraken en procedures worden vastgelegd.

Op Blink wordt op sociocratische wijze gewerkt. Dit betekent samen besluiten, samen doen, gedeeld eigenaarschap en gezamenlijke verantwoordelijkheid. Er wordt gewerkt op basis van vertrouwen. Tijdens de gesprekken werd duidelijk dat het team soms ingehaald wordt door het eigen enthousiasme, de ambities en een veelheid aan initiatieven. Een helicopterview zou hier wellicht uitkomst bieden.

De school verantwoordt zich over ambities, doelen en resultaten aan het bestuur en ouders door middel van schooldocumenten als schoolgids en schoolplan, de website en ouderavonden.

De lijnen met alle betrokkenen en ouders zijn kort. De school biedt ouders veel gelegenheid om mee te praten en mee te denken door middel van onder andere de ouderbetrokkenheidskring (bijvoorbeeld ouderparticipatie, workshops, communicatie).

2.2 Oordelen over naleving

Er zijn tekortkomingen geconstateerd in de naleving van wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

De inspectie heeft, na de invoering van de wet passend onderwijs gekeken of de school voldoet aan de aangepaste wettelijke voorschriften over de schoolgids, het schoolplan en het ontwikkelingsperspectief. Daarbij constateren wij dat de school hieraan niet voldoet in het schoolplan. Wij hebben de school verzocht dit te herstellen.

Verder heeft de inspectie de volgende andere wettelijke tekortkoming geconstateerd:

De verwijderingsprocedure, opgenomen in de schoolgids, is verouderd. Wij hebben de school verzocht de verwijderingsprocedure aan te passen aan de nieuwe regelgeving.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op Blink basisonderwijs.

Daarnaast heeft de inspectie de school gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

Het bestuur en de school kunnen zich goed vinden in de bevindingen in het kwaliteitsonderzoek.

Blink zal de resultaten van het inspectieonderzoek, het oudertevredenheidsonderzoek, het personeelstevredenheidsonderzoek en de jaarlijkse evaluaties op het jaarplan gebruiken om het nieuwe schoolplan voor de periode 2015-2019 te maken. Hierbij merken wij op dat de 4 prioriteiten voor het jaarplan inmiddels door het team zijn vastgesteld, te weten:

- Verdere verdieping in de eigen doorgaande leerlijnen
- Betrokkenheid verder vergroten bij de kinderen
- Persoonlijk meesterschap
- Verdere verdieping in het creëren van een veilige sfeer

Als deel van de Stichting Lek en IJssel participeert Blink in het proces van voortdurende ontwikkeling van de missie "Boeiend Onderwijs voor ieder kind". De principes van lerende scholen zijn daarin leidend. Scholingstrajecten in onze "Lek en IJssel Academie" en professionele leergemeenschappen leveren daaraan een belangrijke bijdrage.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor goed presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van de school. In het schooljaar 2014-2015 doet de inspectie daar met pilots ervaring mee op. De Tweede Kamer heeft voor deze pilots brede steun uitgesproken. In deze pilots doen we kwaliteitsonderzoeken op de geselecteerde scholen met een concept vernieuwd waarderingskader. Kenmerk hiervan is dat we komen tot meer gedifferentieerde oordelen: naast voldoende, zwak en zeer zwak kunnen scholen ook als goed beoordeeld worden. Het (tegelijktijd) toekennen van verschillende kwaliteitsoordelen aan alle scholen in dezelfde regio kan leiden tot 'regionale dynamiek'. Door middel van een regiopilot - in de gemeente Culemborg waarbij alle scholen bezocht en beoordeeld worden - gaat de Inspectie van het Onderwijs na welke effecten optreden bij de verschillende stakeholders. In dit kader vindt het onderzoek op Blink basisonderwijs plaats. Het bestuur en de school hebben vrijwillig ingestemd met deelname aan het onderzoek.

Op 14 april 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: kinderen, ouders, begeleiders en directie;
- observaties van de onderwijspraktijk in alle groepen.

Op 15 april 2015 heeft de inspectie een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, en enkele begeleiders van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl/vernieuwdtoezicht.

BIJLAGE 1 BESLISREGELS, STANDAARDEN EN PORTRETTE

BESLISREGELS VOOR HET EINDOORDEEL

Goede school: het didactisch handelen en de kwaliteitscultuur zijn van goede kwaliteit. De overige acht standaarden zijn ten minste voldoende of goede kwaliteit.

Voldoende school: ten minste de resultaten, het didactisch handelen en de veiligheid zijn van voldoende of goede kwaliteit.

Zwakke school: de resultaten, of het didactisch handelen, of de veiligheid zijn van onvoldoende kwaliteit.

Zeer zwakke school: de resultaten zijn van onvoldoende kwaliteit en daarnaast zijn het didactisch handelen en/of de veiligheid van onvoldoende kwaliteit.

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONTWIKKELINGSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De

leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: KLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van

haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE REGIOPILOT

Het (tegelijkertijd) toekennen van verschillende kwaliteitsoordelen aan scholen in dezelfde regio kan leiden tot 'regionale dynamiek'. Daarom gaat de inspectie via een zogeheten regiopilot in Culemborg na of, welke en in welke mate effecten optreden bij de verschillende belanghebbenden en hoe deze effecten door hen worden gewaardeerd. Anders dan bij de reguliere pilotbezoeken worden de eindoordelen van de regiopilotbezoeken daarom wél openbaar gemaakt op de website van de inspectie.

Regionale dynamiek

Het beoogde effect van het vernieuwde toezicht is een verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Dit is echter een langetermijneffect. Een verandering van het toezicht heeft niet direct tot gevolg dat de kwaliteit van het onderwijs verbetert. Voor dat bereikt is, kunnen er gewenste of ongewenste neveneffecten optreden bij de verschillende stakeholders: gemeenten, besturen, scholen, leraren, ouders, leerlingen, media. Voelen scholen die niet het oordeel 'goed' hebben gekregen zich extra gestimuleerd zich te verbeteren, of juist niet? Gaan scholen meer samenwerken of kiezen ze voor een meer concurrerende opstelling? Ervaren schooldirecteuren extra druk van hun bestuur? Leidt de concurrentie tot strategisch gedrag van scholen? Worden goede scholen populair bij ouders en leerlingen en gaat dit ten koste van de andere scholen? Hoe reageert de gemeente op de verschillende kwaliteit van scholen? Gaan scholen actief met het oordeel naar buiten treden? Gaan de media er actief over publiceren?

De aanpak

Aan deze regiopilot doen alle PO- en VO-scholen in Culemborg mee (op vrijwillige basis). Alle scholen worden in dezelfde periode (maart / april 2015) bezocht voor een kwaliteitsonderzoek. Zo kunnen de scholen min of meer tegelijkertijd van een oordeel worden voorzien. Het onderzoek zelf is gelijk aan die in de reguliere pilots die worden gehouden om het vernieuwde toezicht in de praktijk te toetsen.

Verkort traject hoor en wederhoor

Om zo snel mogelijk eerste effecten te kunnen meten, is met de besturen een verkort traject voor hoor en wederhoor afgesproken. De inspectie beoogt om

binnen een maand na het laatste onderzoek de oordelen en de rapportages openbaar te maken.

Evaluatie

Zowel vooraf, tijdens, direct na afloop en op latere tijdstippen gaat de inspectie op diverse manieren na welke effecten optreden en in welke mate.